

PRESSEMEDDELELSE

26. november 2021

Den Danske Lyspris 2021: Fem spændende projekter er nomineret

Mennesket, oplevelsen og stemningen er centrale elementer i de fem projekter, som er nomineret til Den Danske Lyspris 2021. Projekterne er meget forskellige og viser spændvidden indenfor godt lysdesign. Dansk Center for Lys har i år modtaget 18 indstillinger til prisen. Den Danske Lyspris overrækkes ved en festlig sammenkomst den 27. januar 2022. Det er trettende gang, at prisen uddeles.

De nominerede projekter er (i alfabetisk rækkefølge):

- Alchemist, København
- Budolfi Plads, Aalborg
- Den Brune Kødby, København
- Københavns Museum, København
- Silkeborg Bibliotek, Silkeborg

Læs mere om de nominerede projekter på [DCL's hjemmeside](#) og på de næste sider.

Om Den Danske Lyspris

Den Danske Lyspris blev uddelt første gang i 2008. Prisen er indstiftet af Dansk Center for Lys. Formålet med prisen er at sætte fokus på rigtigt lys for mennesker. I bedømmelsen af de enkelte projekter indgår bl.a. anlæggets tekniske kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter og energiforbrug. Der lægges desuden vægt på nytænkning og kreativitet.

Dette års jury har bestået repræsentanter fra:

Akademisk Arkitektforening, Bygherreforeningen, Danske Landskabsarkitekter, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Tekniq Arbejdsgiverne, Lysdesignuddannelserne, IALD og Dansk Center for Lys.

Sponsor:

Zumtobel Group

Læs mere om Den Danske Lyspris på [DCL's hjemmeside](#).

Mere information og pressebilleder

Kontakt Maiken Lindberg, Dansk Center for Lys, ml@centerforlys.dk eller tlf. 47 17 18 00.

Alchemist

Belysningen på restaurant Alchemist fører gæsterne ind i et mystisk univers, hvor alle detaljer er iscenesat og giver gæsterne en tankevækkende, overraskende og holistisk spiseoplevelse.

Alchemist er en spiseoplevelse, der rykker på alle sanser. Kulissen er en ikonisk 22 meter høj bygning i hjertet af København, hvor gæsterne bliver draget ind i et univers uden dagslys. Hvert eneste rum er en portal til et fremmed univers, hvor lyset ændrer karakter og fortæller gæsterne, at her sker der noget nyt. Alt lys er programmerbart vha. DALI-2 og KNX. Første rum er mørkt, mystisk og gør gæsterne klar til en magisk oplevelse. Herfra ledes de ind i et barområde, hvor bygningens høje lofter er markeret med seks meter lange hængende messingrør med LED-indsatser, der skaber en illusion af små stjerner. De elegante messingrør står i kontrast til den lysende bagvæg i testkøkkenet, der viser ingredienser fra hele verden i gennemsigtige glaskrukker og får en silhueteffekt af bagvæggen til at træde frem. Efter barområdet fortsætter oplevelsen op ad trappen til næste etage, hvor man passerer den tre etager høje vinreol, der er belyst med en speciel linseteknologi. Herefter ender gæsterne i den store dome, hvor opsigtsvækkende videoprojektioner i loftet sætter spot på tidens store politiske og etiske spørgsmål. På bordene er der fokus på det helt rette lys, da farven i lyset afspejles i maden og dermed påvirker smagsoplevelsen. Lyset kommer via fiberoptik fra et elegant specialfremstillet messingarmatur, der bare er fire mm i diameter, som kan drejes væk, så tjeneren let kan betjene bordene. Aftenen slutter i loungen, hvor 350 små svævende bladguldsbelagte blade skaber et varmt og gyldent indirekte lys, der ligger sig som et varmende tæppe over gæsterne og giver dem det sidste sanselige kram på rejsen.

Fakta:

Bygherre: Alchemist ved Rasmus Munk og Lars Seier

Totalentreprenør: NT Consulting

Arkitekt: Mike Duncalf

Lysdesign: Anker & Co i samarbejde med Rasmus Munk og Mike Duncalf

Ingeniør: NT Consulting

EI-installation: SIF Gruppen

Belysningsleverandører: Anker & Co, Wever & Ducreé, Tekna, Catallani & Smith, Xal, m.fl.

Ibrugtagning: Juli 2019

Foto: Søren Gammelgaard

Budolfi Plads

Budolfi Plads er forvandlet fra trist parkeringsområde til et overraskende byrum med bynatur, smuk belysning og plads til aktivitet. Samtidig har kirken og gaderne omkring fået et skud ny belysning.

Den nye Budolfi Plads er en grøn oase med plads til ophold, samvær og bynatur. Pladsens indre flade er karakteriseret af en stringent og kantet belægning, der bliver omkranset af en mere vild og uformel bynatur med snørklede stier og terrænspring. Lyssætningerne og belysningsudstyr understøtter kvalitetene i de kontrasterende områder, der tilbyder forskellige oplevelser og opfylder forskellige behov. Den indre plads er primært tiltænkt færdsel og udeservering. Her er belysningen udformet med rektangulære master, der skaber en jævn og behagelig belysning på de lyse betonoverflader. Enkelte træer bryder den stringente belægning og er belyst med nedgravningsarmaturer for at skabe blikfang og stemning på den indre plads.

Trappeanlægget er belyst med små projektører for at skabe en sikker adgang til pladsen. Specialdesignede gobo-projektører belyser områder foran bænke på den indre plads med motiver taget fra det gamle Skolegadekvarter. Motiverne er kun synlige fra bænken. Når den siddende bevæger sig væk, opløses billedmotivet og transformeres til udefinerbar grafik. På den indre plads er belysningen udformet med cylindriske lygter med en blød og rundstrående lysfordeling, der belyser gangarealet og fremhæver vegetationen. Lygternes bløde formsprog skaber en fin synergi med landskabets uformelle karakter og en kontrast til det geometriske indre. Som led i projektet har flere gader op til pladsen fået en særlig belysning. Kronen på værket er belysningen af Budolfi Kirke, der lyser op i de mørke timer og generobrer sin status som et vartegn for hele byen.

Fakta:

Bygherre: Aalborg Kommune
Etablering: AK Belysning
Lysdesign: Light Bureau
Programmering: Nebula Light
Rådgivende ingeniører: COWI
Landskabsarkitekt: SLA og byMunch

Entreprenører: NCC og Arkil A/S
Belysningsleverandører: iGuzzini, Fagerhult, Signify, Louis Poulsen, Zumtobel, Arkilux Design ApS, LFR-Belysning ApS, Selux, m.fl.
Ibrugtagning: November 2019
Foto: Light Bureau

Den Brune Kødby

Harmonisk og stilfuld belysning fremhæver de klassiske præferencer i arkitektur, bygninger og byrum i Københavns kulturelle kraftværk Den Brune Kødby.

Den Brune Kødby har en fantastisk nattehimmel, som adskiller sig fra mange andre af hovedstadens byrum. Den nærmest sakrale stemning skulle bevares i renoveringen af belysningen, men samtidig skulle belysningen også optimeres til mere brug og flere kulturaktiviteter. Umiddelbart uforenelige ønsker. Men takket være godt samarbejde er det lykkedes at skabe en belysning, der både bevarer mørket og åbner for flere funktioner. Som et traditionelt venitiensk byrum er al grundbelysning placeret og monteret på facader og under tagudhæng, der definerer de forskellige byrums afgrænsning og udstrækning suppleret med få master. Lyset aftager mod midten af alle rum, torve og gader, og der er overalt et smukt vue over rummet og de klassiske facaders arkitektur. Til projektet er der udviklet en ny Mini Københavner-lygte, og tilsvarende konsol, som er tilpasset i proportioner og skala til de forholdsvis lave staldbygninger. Lygten opfylder og tilfredsstillende ønsker til lyskvalitet, æstetik og arkitektonisk udtryk. De lange gader og enkelte rum fremstår herved med en præcis visuel skarphed med de nye opallygter i fast rytme og takt defineret af bygningsrytmen. Da Kulturstyrelsen ønskede den 60 meter lange Øksnehallen friholdt for vægglyster med undtagen af frontispicen, så blev det helt exceptionelt accepteret at anvende LED-belysning skjult i tagudhæng for at skabe en svag lysaccentuering af facaden og udelys i nærområdet.

Ved Kalvetorvet mod syd holder billedskole, teaterskole og musikskole til. Her er belysningen foretaget med LED-linjelys under tagudhæng, der på smukkeste vis indrammer området for de mange børn. Hertil er der tilføjet nydesignede træmaster med Nightspot-lygter med RGB for dynamisk lys og iscenesættelse af aftenen og natten for de mange unge brugere. Udover forprogrammerede scenarier er der også brugeradgang via tablet til at udforme særlige scenarier til børnenes arrangementer. Samtidig med de mange krav til belysningen er Kvægtorvet gjort anvendeligt til store arrangementer. Et el-udtag for leje af strøm gør det muligt at opstille storskærm for EM-fodbold, Pride, open air-film og andre arrangementer ad libitum.

Fakta:

Bygherre: Københavns Kommune & Københavns Ejendomme

Arkitekt og lysdesign: Bjarne Schläger Design ApS

Ingeniør: Gert Carstensen A/S – Rådgivende Ingeniørfirma

Entreprenør: Svend Lajer & Søn El-Anlæg A/S

Belysningsleverandører: Light Constructor, Signify, Willy Meyer/Delux Denmark og Louis Poulsen

Ibrugtagning: Februar 2021

Foto: Bjarne Schläger

Københavns Museum

Københavns Museum har fået en belysning, der på smukkeste vis fremhæver den historiske arkitektur og fortæller om byens historie.

Det nye Københavns Museum åbnede i 2020 i det gamle Overformynderis lokaler, der er blevet restaureret og ført tilbage til fordums storhed. Belysningen fremhæver de smukke dekorerede trælofter og de ornamenterede hvælvede lofter, som blev tilbageført under restaureringerne. Der har under restaureringen været en tydelig og klar holdning til, at nye elementer skal skille sig klart ud fra den historiske arkitektur men stadig hvile i arkitekturen og passe ubesværet ind. Lysdesignet arbejder med det vertikale stæg som en gennemgående måde at lyssætte genstande, funktioner og rum på. Staget er løftet fra gulvet og svæver ud fra væggen for at adskille sig fra arkitekturen og blive sit eget lag af teknik. Alle stæg er udviklet med lavvoltage-komponenter, så armaturer og skinner er minimeret i udtryk og design. Trapperummet er et af husets mest ornamenterede rum og rummer et stort blyndfattet glasmotiv. Rummet fungerer som et centralt pejlemærke og vejviser til udstillingerne for de besøgende. Her er der arbejdet med en subtil og underspillet struktur med et 11 meter højt trappestæg, der kun er holdt på plads af seks teleskopstæg og tre wirer. Toppen af trappestaget afsluttes i et egespir som en reference til de københavnske tårne. Undervejs gennem trapperummet møder den besøgende seks unikke mundblæste og slyngede glasskiver, som oplyses bagfra af en minimal vertikal stribe af lys. Udstillingen slutter i panoramarummet, "Copenhagen Panorama", der viser en model over København. To lyskomponenter skaber et nuanceret og foranderligt lys over tid. Horisontlinjen har et dynamisk lys, som varierer fra 2100K til 6000K for at kunne skabe en tidlig varm morgensol og en kølig diset horisont midt på dagen. Horisontlyset rammer modellen fladt, tegner husenes facader og indfarver stemningsfuldt modellen.

Fakta:

Bygherre: Københavns Museum, Historie og Kunst, Københavns Kommune

Arkitekt udstilling og inventar: JAC Studios

Arkitekt restaurering: Rørbæk Møller

Arkitekter: Leth & Gori

Lysdesign: Fortheloveoflight

Lysprogrammering: Control Department

El-installation: SIF Gruppen

Belysningsleverandører: Buschfeld lighting, Soraa, LED NER, Gantom, Xicato, Sammode, Brother, Brother & Sons, m.fl.

Ibrugtagning: Februar 2020

Foto: JAC Studios

Silkeborg Bibliotek

Silkeborg Bibliotek har fået ny belysning, som sætter fuld fokus på bøgerne og sparer på energien.

Silkeborgs bibliotek har fået en unik belysning, der sætter fokus på bøger, aviser og anden aktuel kulturformidling. Tankerne er inspireret af museernes brug af belysning og skaber en særlig stemning i biblioteket. Den nye belysning er udført med strømskinner og 300 LED-spots, som hver især tilpasses med linse, filter, honeycomb og diffuser. Hver skinne kan flyttes til siden og tilpasses nye indretninger i biblioteket. Det er en unik og utraditionel løsning, hvor den primære belysning uden større besvær kan tilpasses til den enkelte indretning. I fire kip sørger en uplight med døgnlysregulering for, at bygningen ikke ser kold ud udefra om aftenen, mens "solstråler" fra kip ned på gulvet fire steder i bygningen illuderer solens gennemtrængning gennem et ovenlysvindue. Disse "solstråler" er også døgnlysreguleret og skifter farve i løbet af dagen. Belysningen generelt er dagslysreguleret og zoneopdelt, så lysstyrken reguleres, hvis der ikke har været bevægelse i zonen eller nabozonen i et givet tidsrum. Det hele styres via sensorer i loftet samt en iPad, hvor personalet kan tilrette de enkelte zoner efter behov. Løsningen får biblioteket til at se åbent og indbydende ud i åbningstiden. Energiforbruget er en meget væsentlig del af projektet, så lysstyrken dæmpes, når det er muligt, for at reducere energiforbruget. F.eks. dæmpes lyset i en given zone, når der er et højt lysindfald fra naturligt lys udefra. Det samme sker, hvis der ikke har været aktivitet i et område i en bestemt tidsperiode. Da lyset er fokuseret, bliver energien udnyttet fuldt ud. Den forventede energibesparelse ved projektet er på 28.000 kWh/årligt.

Fakta:

Bygherre: Silkeborg Kommune

Lysdesign: COWI

Ingeniør samt projektleder:

Silkeborg kommune

El-installation: Bjerringbro installationsforretning

Belysningsleverandører: iGuzzini, Osram, Brother, Brother & Sons og Casmabi lysstyring, Vanpee

Ibrugtagning: Juli 2019

Foto: Kristian Juul Pedersen, Juulp